

Cuprins

<i>Notă</i>	5
-----------------------	---

Scrisori către Lucian Raicu

Sint îngrozit! Am patruzeci și unu de ani	9
Mă atîrn de un creion și-o coală de hirtie	10
A minca prune <i>Tragedia!</i>	12
Nici roua n-o poate lua de la început	14
Dar mai ales sint contra șurubului.	16
Ce odihnitor e să scrii unui critic!	17
Patru ouă de rată	19
Din ce în ce mai despărțit de noi toți	21
Apoi cît de trist am fost	22
Voi incepe să-mi amintesc c-am fost și poet	24
Nastasia Filippovna era lesbiană.	26
1. Drept care, cu această scrisoare, încep numerotarea!	27
2. Se va citi pe melodia Gui gău iau	29
3. Turgheniev iubea-n secret mamela!	31
4. Ce coșmar delicios, ce lume nouă și bulbucată	33
5. Undeva unde sint motani și dovleci și fluturi	35
„Sinucigaș ratat, băsică de fierc spartă pe două picioare”	37
7. N-am citit toate cărțile, carnea e încă veselă!	39
8. Iar pentru femeile cu sinișt nebuni aş avea sutiene de forță!	41
9. Prăvălioara mea de lenjerie intimă de damă	43
10. Spumă de dantele	45
11. „Natalia se îmbujoră totă și tăcu”	46
12. Un fluture ce palpita	48
13. Dacă trec de coropîșnița asta, merge!	50

14. Am îngrenuncheat și m-am rugat lui Dumnezeu să nu-mi ia poezia.....	52
15. Clocotul minuscul al luminii pe obiecte... .	54
16. Eu mă logodesc, mă căsătoresc cu cărțile.....	56
18. Ea mi-a promis că-mi va păstra scrisorile într-un sutien uriaș.....	58
20. Ce fragedă deșuchiere, ce naivă și bruscă aprindere	60
21. Acolo am citit pentru prima dată Întîmplări în irealitatea imediată .. .	62
22. E în mine o poftă nebună de dragoste și ură!	64
23. Săracul Mugur, cite scandaluri nu l-am făcut.....	66
24. Înlăturam, pe cît puteam, orice tristete.....	68
25. Mi-am părăsit manuscrisele. Cu furie, cu ură, cu disperare	70
26. Senzația de fericire pe care mi-o dădeau zidul (sau gardul) și lumina .. .	72
27. „Sois sage, ô ma Douleur, și tine-te tranchilă”	74
28. Ar trebui o scrisoare voioasă, suplă, mușchetară	77
29. Pe stradă, femei cu sănii intoxicați de privirile noastre demente.....	79
30. „Aparițiile” lui Svidrigailov.....	81
31. Svidrigailov e, indisutabil, diavolul venit pe pămînt.....	83
32. Cred că dinsul știe sigur că acolo-s chiar păianjeni	85
33. Cu Cehov nu-i de glumit.....	87
34. O rochiță fără tiv se numește adjectiv! ..	90
35. Ador ceasurile care stau!	92
36. La popa la poartă sătă o miță moartă .. .	94
37. A-ți juca viața nu pe o singură carte, ci pe o singură scrisoare!	96
39. „Domnule, răspunse Reparata, nu vă pot arăta decât un singur act, cel sexual!” ..	98
40. Cred că obiectele simt mai bine! .. .	101
41. Îl văd pe Dinescu ca pe o mașină de tocata.....	103

42. „În dulap erau hainele lui mama și el s-a îndrăgostit de ele!”	105
43. Ce se întimplă într-un oraș de veche cultură?	107
44. De la o vîrstă preferi ca proștii să tacă	109
45. Tătucu Freud mi se pare romantic	111
46. Ce soare lent e o femeie!	113
47. <i>Robinson Crusoe</i> l-am citit într-un vagon de marfă	114
48. Aș intinde o mână și-ăs mingea un copac mai apropiat	116
49. Mi-e sufletul strivit. Sa nu vă supărăți pe mine	118
50. Dea Domnul să mă țină trupul și creionul pînă la scrierea o mie	120
51. Oare un fluture sau un crin nu-i tot pe viață și pe moarte?	123
52. Celesta Tenzi	125
53. Fie-ne țărina sfintă! și fluturii ușori	127
54. Am ridicat mina a recunoaștere, a recunoștință. Asta a fost totul	129
55. și trece, trece, trece timpul ca o trăsurică	131
56. O rugă sfisietoare a cuvintelor către Cuvînt!	133
57. Îmi plescăi sufletul ca pe-o limbă-n sosul picant al lecturii	135
58. Fiecare clipă e grea, coaptă, mustoasă, esențială	137
59. Cu stîmă și „extras de splină”	140
60. Cîntec spus cu geana-n lacrima destinului necruțător	142
61. O veșnică uitire proaspătă-n față clipei splendide, dar ucigașe	144
62. Am băut și-am plecat uitit și rușinat	146
63. Aș vrea să vorbesc despre ură	148
64. A declarat că ea este iubita lui Eminescu	150
65. A fi poet	152

Scrisori către Leonid Dimov

Cerere	157
Anexă-program	157
Emil iubește pe poezia	160
Unde sunt visele ce trebuiau să apară?	162
Se va întimpla ceva demential, absurd: biletele vor fi găurite!!!	162
Marina, aviația și cenzura de la etajul 8	165
Fluturii ăștia care înaintează c-un nod pe oră	167
Riscați să nu ajungeți nicăieri, devenind, în schimb, prozatori!	168
Și deodată m-am simțit foarte singur	169
Celestă, palidă Marina	172
M-am trințit în pat și-am început să fac dragoste cu cuvintele	173
Ca semn de recunoaștere voi avea o căciulă neagră-n cap și nedumerire în suflet	174
Îngeri care-să scot clorapii	176
În altă ordine de tristeții	177
Mirosul acela sfâșietor de dragoste și moarte al frunzelor încinse de soare	179
Sunt mai mult estetic decât etic	180
Scămoșia e veșnic plin de petale	182
Le-aș să sărutat pe uși, le-aș să mingilat pe geamuri	183
O E B. adică Oniric Emil Brumaru	186
Eu cintam la clarinet, Tu cintai la bombardon!	187
Veniti aici să vă ucid pe rînd!	188
Prințe găini și sticle	190
Dar cine va viola telefonistele?	191
Titlul e o farsă!	192
E o unire totală, trecând peste orice	192
Pune-l pe Dimov să facă (dacă mai poate!) ca șarpele casei!!!	193
Omul cu pielea de găină	194
O plasă mică, neagră și obscenă	196
Sîntem căzuți din lună	197
Nu fi clasic în viață	198
Aștept mereu ceva, nu știu ce	200

Meriți să fii iubit încă zece mii de ani	202
Îl văd pe toti ca prin fundul unui pahar.	
Dar nu-l pot sparge.	203
Aș fi foarte simpatic cu motanul dacă	
mi-ai spune.	204
Niște vorbe spuse printre hribi	205
Înjurătură onirică, desigur	207
S-au dus dracului scrisorile frumoase!	209
Citesc pe antici în dosul casei!	211
Bufetul „Zimbru”	211
Un gol vast, ca de pivniță secretă	213
Am visat un vagon descoperit, plin cu niște	
morcovi imenși, portocalii, fragezi,	
înaintând încet pe linie, fără locomotivă . . .	214
Fotbalistii Rapidului sunt oniriți	215
Luceafărul m-a băgat în mă-sa!	215
Nebunia ta furtunoasă, aparent inutilă,	
savantă, infinit ironică, infinit tragică . . .	217
Cartea aceea de care mi-e groază	218
E chiar un șotron pentru zbenguit, zâu!	219
Cu tine-n gură pe ultima pagină.	220
Geana aceea de poezie pe care o văd atât	
de puțini	221
Crustacee fierte, uleiuri, spirtoase,	
compotiere, castroane	222
Îți trimit printr-un mesager	
un porticalostan	223
Iar voi fi făcut pilaf?	224
Cu căciula în mână, făcind plecăciuni	
pînă la pămînt	226
Stăteați cite doi, uniti în fața celorlalți,	
legânindu-vă în balansoare	227
Numai eu rămin, în van	228
Lasă-mă să țin la tine cum pot.	228
Întimplarea e în continuare rămasă	
undeva, prin măduva spinării	230
Iată-mă din nou cersind	233
Același Brumi care era năucit de fericire cînd	
minca în bucătăria aceea infernală	233

Scrisori către Șerban Foartă

În rest, vorba poetului	237
Uneori mi-l atât de urit, încit îmi vine să mă pun pe podele și să-ncep să scot cuie cu dintii	237
Din punctul meu de mărar	242
Să nu citească, să nu scrie Că numai doar poet să fie	244
Ce părăsit de-a sa iubită Pleacă spre Africa-n balon.	246
Eu te rog foarte mult să nu fii catir și să dai cartea	247
Ce vor ăștia cu protocronismul lor?	248
Acest pupincurism care a luat aerul veșniciei	249
Într-o bună zi îți voi scrie mai cu pistil . . .	251
Să-ți intingeți viața-n lene ca-n sos	251
Ei bine, injură-mă	252
Doar nu-s nebun să scriu!!	254
Un articol de-acela de-al tău plin de puncte-puncte, cu trimeri la subsol și cu piruete la parter	255
Am face o treabă, săn sigur, jucindu-ne . . .	256
Sufletul meu științific este alături de-al tău . .	258
E bine că N.M. a deschis culoarul	258
Beau cafea, văd meciuri, visez femei goale-n patru labe	259
Cititi-vă, unul altuia, și de preferință-n pielea goală, textul!	260
Eu scriu pe cuvinte, tu scrii pe litere . . .	261
Diagnostice, analize, regimuri, insomnii, spaime	262
Are o voce de catifea verde-mușchi!	262
Am intrat brusc în subiect și fes tot așa . .	263
Am ajuns la dilema: sexul sau indexul? . . .	264
Bucata dintr-un sindrom de sexagenar atins la creier, ficat, pancreas, inimă și cite dracu' mai săn în mine	265

Scrisori către Radu Petrescu

Toate scrisorile dumneavoastră trec și prin paradis, unde săn citite pe șest de ingeri	269
--	-----

Cartea să-și citească autorul și, ca desert,	
și cititorul!	271
Scrisoarea în care doream să fiu	
mai fluture	272
Sufletul meu avid de zgomote mici	274
Mărarul e un alibi înatacabil.	276
Aș dansa nesfîrșit, c-o plapumă roz	
în brațe, pe un ring de cristal.	277
Pentru mărar voi folosi foite vernil,	
pentru motani albe	279
Cele două portrete ale sufletului meu.	280
Sufletul îmi sfîrșie de placere	281
Tumba pentru musafiri.	282
Un melc uriaș, bâtrân, oarecum blazat	283
Gloria lucește din ce în ce mai puternic	284
Primit geniala carte	285
„Ghetele-s Budai-Deleanu!”	286
Poezie care apare și dispare într-o clipă	287
Cele două coapse se întîlnesc la înfinții	288
Motanul, blânos, purtind bijuterii	
în dinți, blond (căci oxigenat!).	289
Cînti în loc de sănătate, altădată, acum,	
pod în loc de pet.	291
Acea ciudată placere de-a scrie și gîndi	
texte absolut nepublicabile	292
De azi înainte nu-mi voi mai închipui altfel	
un autobuz decit ca pe un uriaș	
membru viril!	294
Crapăturile pămîntului, firele de tarbă.	
firele de paie, pietrișul	
terasamentului căii ferate	295
O clipă am fost tentat, fie ce-o fi,	
să-i rup bluza vernil și-apoi	
să mă duc la balamuc	296
Pinze pe care asezam cuvintele exact	
ca pe culori.	297
Aș da un milion de fluturi, plus toate	
bijuteriile familiei mele domnitoare	298
Voi deveni burlan de marmură albastră,	
sau zid de cărămidă sau pistil de crin.	300
Să-mi trăsnească și mie o stampilă-n	
moalele capului.	301

Aproape că mi-a înțepenit mina de tristețe . . .	302
Necitind, nu-mi pot stăpini frica	302
O cădere a sufletului în panici necontrolate,	
în vîrtejuri de teroare cludată	303
Înainte despicam fiece cuvînt în aromă,	
acum dau numai de cioturi	305
Totul în lumina sfîșietoare a toamnei	306
Într-un intuneric deplin, cu sufletul	
euforic	307
Orice scrierî poate fi citit <i>pe fraze</i> , adică	
așa cum se citesc poezîile <i>pe cuvînte</i> . . .	308
Cred că în loc de scrisori vom schimba	
electrocardiograme	309
Legea Grass-Brumaru	310
Tristetea vîrstei mele nu mai	
este de porțelan	312
Vreau să citesc această primă parte	
într-un an în care miercurea va	
avea aceeași dată cu cea din roman . . .	313
Lăsindu-și barbă, poartă, evident, o	
umbreluță roz de damă	314
Opere și mari spargerî de nuci	315
Amenințam în dreapta și în stînga că	
pînă la patruzeci de ani mai	
aștept inspirația	317
Trebuie, deci, neapărat să plece la bal	
ca să-și piardă pantoful	318
Crinii nu se scuză	319
Vechiul meu inger s-a plăcuit	320

Scrisori către Alex. Ștefănescu

Mărarul adulților	323
Ați ucis un poet în dumneavoastră:	
acesta-i obolul oricărui critic	324
Cuvîntul „infinit” în loc de cuvîntul	
„mărar”	326
El pictează cuvinte	326
Unul din âia care se pîsă pe flegăre	
stîlp și-apoi îl și lingă	327
Nu-i așa că Nastasia Filippovna „pute”	
mai tare a femeie (și-ncă o femeie	
perversă!) decit Odette de Crécy?	328

Emil

BRUMARU

Cersetorul de cafea

Ediția a II-a

POLIROM
2014

A-ți lua capul, a-l pune într-un
dulap și a-ți așeza în locul lui o
solniță

Dragă domnule Alex. Ștefănescu,

Vă scriu pentru a-mi motiva lipsa (de fapt, neputință) de poftă interogativă la ora actuală. Sunt într-un proces de divorț de prima soție. Totul e penibil și, uneori, mă surprind gustind, la modul cel mai dostoievskian, situații de o nesfîrșită indelicatete. Apoi, ca tacimul să fie complet, au apărut și niște extrasistole pe care trebuie să le calmez cu trei extraverale pe zi. Asta e egal cu a-ți lua capul, a-l pune într-un dulap și a-ți așeza în locul lui o solniță! Cam așa stau lucrurile cu trupul și sufletul meu. Dar, repet, noi vom face un interviu. Și va fi colosal! Numai să scap de porcărioarele astea. Până una-alta, mi-am completat Slavici-ul (9 volume) și acum mă lupt să completez și pe Delavrancea. Oare Delavrancea, vol. 5, nu mai este prin librăriile Bucureștiului? Uitați-vă la seria *Scriitori români*. S-ar putea s-o găsiți. Aici nu e.

Cu stima și prietenie,
Emil Brumaru

20.I.1979

Ati și răspuns fără să știți

Dragă domnule Alex. Ștefănescu,

Pentru că mi琳e, 31 Ianuarie, am un nou termen de divorț (totul are loc la Suceava, deci și transportul e o problemă), pentru că mă simt din nou prost (amețeli, astenie, extrasistole etc.), pentru că imi vine să mă culc pe podele cu fața în jos și să zac așa, în neștiire, pînă la venirea

veacului de apoi, pentru toate astea, adăugind însă și faptul că, vrînd-nevrînd, v-am declarat confesorul meu, vă scriu într-o dimineață echivocă de iarnă ce pare a fi primăvară. V-am trimis poezile din *Tribuna* pentru a fi sigur că le veți citi corectate. Sunt adunate de prin sacii de la Dolhasca. (Să nu uit. Într-un număr recent de ziar, a apărut o notiță cu titlul stupefiant: *Lebede la Dolhasca!*) Sunt, unele, de pe la opt-sprezece ani, dinalinte de boală (*Cintec, Poveste*), altele de prin 1963 (*Bulionul*), altele de prin 1973 (*Bocet de adult*) etc. Și ca să fiu și mai grozav, i-am trimis și lui Dinescu 11 poezii, tot adunate cu tăpotul de prin ani diferiți spre dulce publicare la *Luceafărul*. Dacă-l vedeti, faceți-mi serviciul și amintiți-l că mort-copt trebuie să mă publice. Cu interviul stăm genial! Eu deja v-am pus întrebările, iar dumneavoastră ati și răspuns fără să știți!!!

P.S. Constat că nu am nimic de adăugat la P.S.! Lucru grav!! Se vede treaba că nu-mi merge deloc jucărîca.

Cu stimă și prietenie,
Emil Brumaru

30.I.1979

Pericolul poeziei

Stimate domnule Alex. Ștefănescu,

Pentru că, în ce mă priveste, sunteți reprezentantul criticii, ori de câte ori am de spus ceva vreunui critic, vă scriu dumneavoastră! Între anotimpuri, poezie pe care C.M. o consideră absolut edificatoare pentru faza în care mă aflu acum, a fost scrisă (ca și *Cintec de adolescent*) la 18-19 ani. Adică înainte de boală, atunci cînd încă nu mă înfricosase (fiindcă nu-l știam) pericolul poeziei. De aceea tonul „surprinzător”

pentru C.M., grav, al versurilor. Boala, după cum v-am mai zis, m-a făcut să nu mai am curajul de a fi serios într-o treabă care te poate duce la disparație.

* * *

Pe 14 februarie am alt termen, cel cu martori și probe, la divort. Va fi înflorător.

* * *

Mă pregătesc mereu să-l citesc din fir-a-păr pe Heliade Rădulescu și pe Macedonski. Au o prospetime, mai ales primul, ce-mi face mină să zburde, apoi, pe hirtie. Și totuși nu-l citesc. Deocamdată Bacovia (extrem de bun în unele proze!) și Petică, din care-mi lipsește volumul doi... Iar interviul continuă!

Cu stima și prietenie,
Emil Brumaru

3.II.1979

Cam aşa stau ciupercile

Stimate domnule Alex. Ștefănescu,

Tăcerea mea a avut cauze sinistre: pierderea procesului (absurdă treabă!) și imbolnăvirea Tamarei. Tamara și-a revenit parțial. Cit despre proces, am făcut un recurs. Deci cam aşa stau ciupercile, numai că și mai pleoștite. M-a bătut subțire gîndul că v-a supărât propunerea, pe urmă neefectuată, de-a vă lua un interviu. Dragă domnule Alex, mi-e absolut imposibil să emit întrebări în tărâbolul sufletesc în care mă aflu. Jur că după o relativă liniștire voi începe. De fapt, vom trăi și vom vedea.

* * *

De ce vă scriu acum? Pentru că, bizar, am dat peste un om care susține că v-a debutat! Să mă explic. Eram la Suceava, cu ocazia unui

termen de proces, la un fel de vâr de al doilea de-al meu, inginer proiectant. Și acolo l-am cunoscut pe Gordon Pym!!! Da, pe insuși Pym! Ei bine, l-am iubit din prima clipă și, din vorbă în vorbă, mi-a zis că a scos cîndva un ziar! Minunat, zic, și eu am scos unul! Dar știi pe cine l-am debutat eu?, zice. Nu, zic. Pe Alex. Ștefănescu, cu schita *Despărțire*, în 1968!!! Formidabil, sănătate pînă-n creierii memoriei! Ce se întimplă? Pe Pym îl remarcasem mai demult. Îmi placea. Venind la acel vâr al meu de-al doilea, am văzut un desen pe perete de Pym. L-am întrebat de unde îl are și iată că, venit a doua oară la vâr, insuși Pym, Gordon Pym, s-a prezentat, știind că sunt acolo. Mă lubea și el, dorea să mă cunoască. Am făcut cunoștință. Dar bomboana spirtoasă e că el vă cunoștea și pe dumneavoastră etc. Iată că se confirmă floricită mult ascunsă că orice critic de marcă e un prozator sau un poet tăiat în două cu briciul. Cînd voi mai fi prin Suceava, îl voi căuta pe Arthur Gordon Pym și-l voi pune să-mi arate ziarul său. Dar, Dumnezeule, cum se adună oamenii! Iată, detectivul Arthur dă peste Pym! Iar Pym l-a debutat pe Alex, care a scris despre detectivul Arthur! Și tot aşa, tot aşa, pînă o să înnebunim!!

* * *

Aștept un semn, cit de scurt, Alex!

Cu stimă și prietenie,
Emil Brumaru

4.III.1979

Doar din placerea de a infunda creionul în hirtie

Stimate domnule Alex. Ștefănescu,

Simbătă dimineață am deschis radioul tocmai cînd se spunea: Alex. Ștefănescu. Era

o prezentare a revistei *Luceafărul*. Am bănuit că-i vorba de un interviu, dar de abia azi, luni, am primit ziarul. Mărturisesc că eram curios să văd cu ce ocazie îmi veți agăta numele. Și-am văzut! Dacă înainte, urmând listele criticilor, mă recomandam: „...și Emil Brumaru”, de acum voi zice „Emil Brumaru și alții”. E, se observă cu ochiul liber și sufletu-nchis, o deosebire. Dar să o iau brusc și concret. M-a uimit, în primul rînd, poza: figura de acolo pare imbâtrințată prematur, oarecum „babificată”, ca să mă exprim elegant. Mă așteptam la un om mult mai tînăr, aproxiindu-vă vîrstă în jur de treizeci de ani. Toate paralele le fac ochii și, aş zice, nasul! Fălcile mă întăresc în convingerea că adevărății critici trebuie să fie, cum să zic eu că să nu par prețios?, slăninoși. Trebuie să aibă *massă*. Ce ne facem atunci cu Nicolae Manolescu? Regula e confirmată, ca intotdeauna, de excepție, nu-i așa? (Nu vreau, Doamne ferește, să scriu un pamflet, ci o scrisoare unui amic pe care nici nu-l cunosc!) Întrebările mucenicului săt fără haz! Îmi pare rău, ca unul care va face un interviu cu dumneavoastră, vreau să mă delimitez tâios de metoda asta lenesă, fără tenibaharul și ghimpelile necesare. Un interviu cu un critic tînăr trebuie să scapere nu numai în răspunsuri. Un interviu cu mine va fi „care pe care”, nu: „La ce mai scrii?”. Asta să vă fie bine și amarnic cunoscut. (Esențialul este să pornim odată acest formidabil interviu, după aceea totul va fi o demență gingășă ca roua-n rostopască!)

* * *

Titlul! Da, titlul îmi place. El bine, el îmi aduce aminte de interviul dat de Mircea Dinescu într-o *Tribuna* mai veche. El, nu mai țin bine minte, exprima metaforic ceea ce dumneavoastră spuneți răspicat polemic: „Nu am deloc mistica posteritatii. Mă interesează în primul rînd

prezentul". Jubilez o clipă și-mi amintesc apoi că atât Dinescu, cât și Ștefănescu au fost lansați de Bănulescu! E minunat.

* * *

De la a doua întrebare rămîn cu o uimire. Eu cred că acel țăran avea dreptate! Pentru el scrisul *în sine* e ceva dumnezeiesc. A face litere cu o mașină, cum face vaca balegă cu un cur. I se pare, pe bună dreptate, demn de dispreț. Să nu mă înțelegeți gresit. Am pricoput „parabola”, mi-a plăcut chiar, dar mi-am amintit (observați că mereu îmi amintesc cîte ceva?) că eu am scris o bună bucată de vreme (nu mint!) *doar din placerea de a infunda creionul în hîrtie*. Pur și simplu îmi plăcea truda desenării a mii și mii de litere, jur! Recunosc, pe de altă parte, că, de la o vreme, nemaișcrisind, luîndu-mi mașină de scris, am reînceput să fiu din nou în formă. De ce? Pentru că de data asta de-abia așteptam să ajung la versiunea aproximativ definitivă pentru a o bate, tute și viteaz, la mașină! Apoi m-a plăcuit curînd și chestia asta.

* * *

Faptul că nu mărturisiti că ați scris și romane mă face să cred că scrieti sau veți scrie unul, ca orice critic care se respectă!

* * *

Gestul lui Nichita este el însuși un poem de Nichita Stănescu.

(Va urma)

Cu stimă și grătie plus prietenie.
Emil Brumaru